

UNGDOMS UDDANNELSER 1. juli 2024

DEBATINDLÆG

Studentervogne kører i stigende grad de unge mod en ufaglært fremtid

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Det er ikke svært at lade sig smitte af de nyudklækkede studenters begejstring. Men for mange studenter får ikke brugt deres studentereksamen.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

I disse dage genlyder gaderne af ladvogne fyldt med glade og skrålende unge. Det er blevet tid til studenterkørslen, hvor den danske ungdom fejrer, at de nu er en hue i varierende kulør rigere.

Og det er virkelig den danske ungdom bredt set, der er tale om. Ifølge [Børne- og Undervisningsministeriet](#) var det i 2022 knap 72 procent af ungdomsårgangen, der valgte en gymnasial uddannelse, og klart størstedelen valgte STX – det almene gymnasium.

” Ifølge Børne- og Undervisningsministeriet var det i 2022 knap 72 procent af ungdomsårgangen, der valgte en gymnasial uddannelse, og klart størstedelen valgte STX – det almene gymnasium.

Direktør Lars Andersen

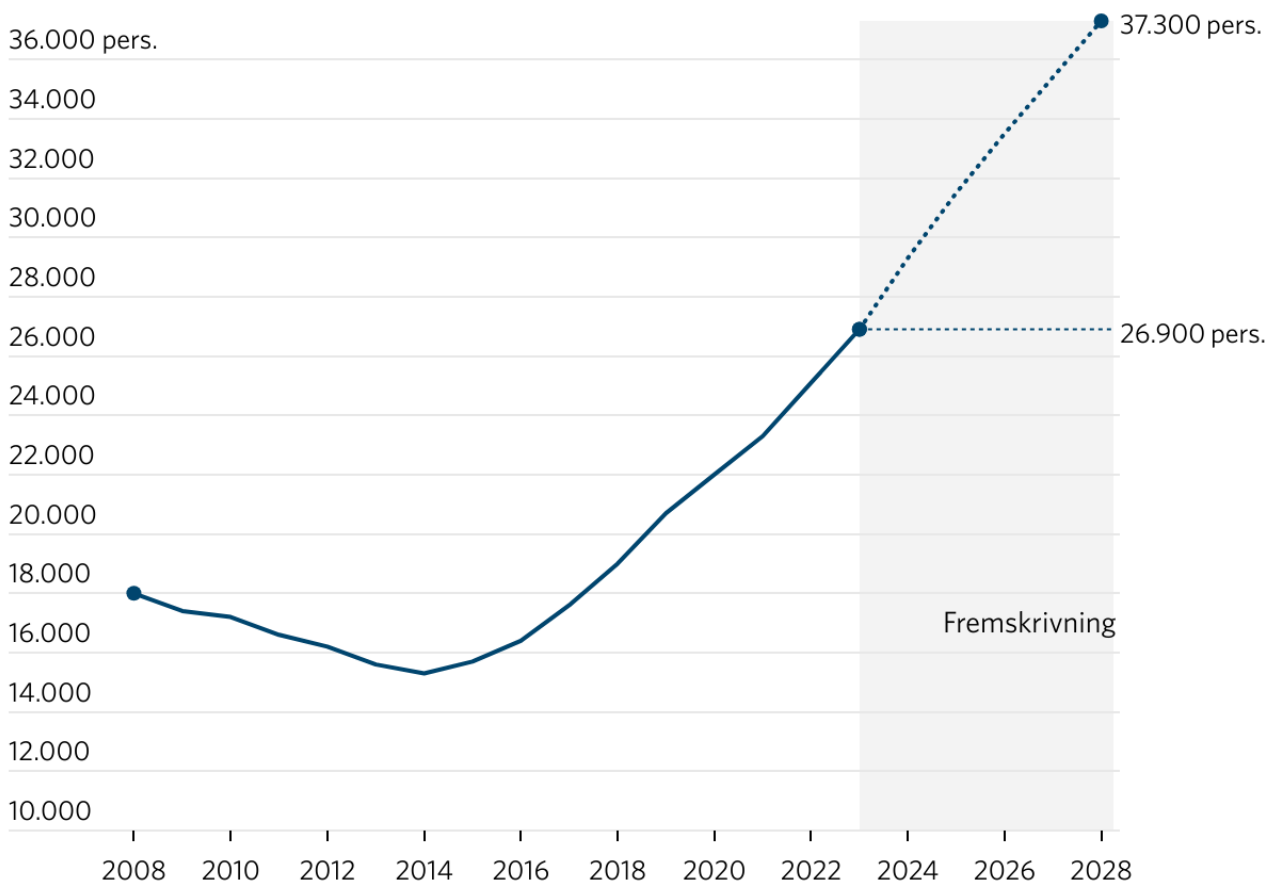
I en ny analyse vi i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) udgav for nyligt, viser vi, at [rekordmange studenter ikke kommer videre i uddannelse](#) fem år efter, de færdiggjorde gymnasiet. I 2023 var der 27.000 studenter, der ikke var i gang eller færdig med en uddannelse fem år efter studentereksamen. Og tallet bliver ved med at stige. Siden 2014 er der kommet 12.000 flere studenter, der i virkeligheden er endt som ufaglærte.

Billedet af ufaglærte er under forandring

Allerede i dag er der næsten lige så mange ufaglærte unge, der har en studentereksamen, som der er unge ufaglærte med kun grundskolen som højeste færdiggjorte uddannelse. En fremskrivning viser, at antallet af ufaglærte studenter vil fortsætte med at stige, hvis den nuværende adfærd blandt unge fortsætter. Det er vist i figuren.

27.000 studenter er uden uddannelse fem år efter gymnasiet – i 2028 kan tallet være 37.000

Figuren viser udviklingen i antallet af studenter under 30 år, der hverken er i gang med eller har fuldført en erhvervskompetencegivende uddannelse, mindst 5 år efter studentereksamen.

Anm.: Antallet er opgjort 1. oktober i året. Se metodeafsnit for beskrivelse af fremskrivningsmetoden.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Vi kan altså snart stå i en situation, hvor den typiske 25-26-årige ufaglærte har en studenterhue, der trækker støv hjemme på kaminhylden.

Det er en skidt situation for alle. Det er skidt for de ufaglærte studenter, som har højere ledighed, lavere løn og mere usikre ansættelser end deres jævnaldrende med en erhvervskompetencegivende uddannelse. Specielt når arbejdsmarkedet på et tidspunkt vender fra den nuværende historisk stærke situation.

Det er også skidt for samfundet, der har investeret i at give tusindvis af unge en ungdomsuddannelse, som de ikke får brugt.

” *Vi kan altså snart stå i en situation, hvor den typiske 25-26-årige ufaglærte har en studenterhue, der trækker støv hjemme på kaminhylden*

Direktør Lars Andersen

Gymnasiet er designet som en uddannelsesforberedende uddannelse. Det er hele pointen med gymnasiet, der går fløjten, når stadig flere studenter ikke kommer videre i uddannelsessystemet.

Samtidig står vi i den situation, at store årgange af faglærte når pensionsalderen i de kommende år, og der står ikke nok unge faglærte klar til at dække huller. Hvis flere af de unge fik øjnene op for de mange muligheder, de har, hvis de vælger en erhvervsuddannelse efter niende klasse, ville vi hjælpe både dem selv og samfundet.

Det er altså nemt at pege på problemerne. Det er straks mere vanskeligt at finde de gode løsninger.

Der er behov for at tænke nyt i uddannelsesudbuddet

Sidste år afsatte [et flertal i Folketinget omkring 900 millioner kroner](#) frem mod 2030 til at styrke erhvervsuddannelserne. Det er der hårdt brug for. Pengene udmøntes dog gradvist, og det bør overvejes, om flere af midlerne kunne komme ud at gøre gavn hurtigere, end der er lagt op til i aftalen.

Men der er også et sociokulturelt element. De unge vil gerne være der, hvor det spændende sker, og det er i dag på gymnasierne.

Derfor kan der være logik i at kigge på en ny praktisk linje, HPX, som kan være en del af gymnasiefamilien, sådan [som Reformkommissionen har foreslået](#). Et sådan tilbud kunne lokke flere unge over i et praktisk felt, der faktisk passer dem bedre, og som kan hjælpe med at dække et stigende behov for faglærte i fremtiden.

” Der er også et sociokulturelt element. De unge vil gerne være der, hvor det spændende sker, og det er i dag på gymnasierne. Derfor kan der være logik i at kigge på en ny praktisk linje, HPX, som kan være en del af gymnasie-familien.

Direktør Lars Andersen